

Obsah

1 Úvodem	3
2 Pojem odpovědnosti	7
2.1 Teoretická východiska a otázky metodologie	7
2.1.1 Metodologický individualismus	8
2.1.2 Metodologický holismus	11
2.1.3 Globalizace z hlediska metodologie odpovědnosti	13
2.1.4 Institucionální individualismus /metodologický institucionalismus?/	15
2.2 Vymezení principu odpovědnosti	18
2.3 Altruismus a odpovědnost	21
2.4 Obecné dobro	23
2.4.1 Je péče o plnou zaměstnanost jen věcí státu?	25
2.4.2 Obecné dobro a vlastní zájem	26
2.5 Paradigma: JÁ a MY	30
3 Odpovědnost vlastníků	33
3.1 Vlastnictví – šance – moc	33
3.2 Vlastnictví a právo	35
3.3 Vlastníci v obdobích velkých změn	36
3.4 Majetkové transformace v české historii	37
3.5 Soukromý vlastník – zodpovědný vlastník?	39
4 Majetkové postihy; omyly a naděje	43
4.1 Majetková nerovnost a problém spravedlnosti	43
4.2 Dvě otázky:	50
4.3 Majetková daň po první světové válce	51
4.4 Co dělat dnes; projekt české vlády	52
4.5 Německá diskuse o tzv. milionářské dani	54
4.6 Je retrospektivní pohled na vytváření bohatství perspektivní?	55
4.7 Jedna z dalších cest	56
5 Odpovědnost podnikatelů; institut ručení	59
5.1 Společenská odpovědnost firem a podnikatelů	59
5.2 Ekonomický význam ručení	61
5.3 Rozsah ručení v různých podnikatelských formách	62
5.3.1 Podnikatel – jednotlivec; živnostník	62
5.3.2 Veřejná obchodní společnost	63
5.3.3 Komanditní společnost	64
5.3.4 Společnost s ručením omezeným	66
5.3.5 Akciová společnost	69
5.3.6 Družstvo	72
5.4 Prohloubením ručení k podnikatelské odpovědnosti	75
5.5 Ručení a rizikové úvěry	79
6 Manažéri v zrcadle odpovědnosti	83
6.1 Principy řízení korporací	83
6.2 Vlastnictví a řízení	85
6.3 Řídící struktury	91
6.3.1 Německý model	92
6.3.2 Americký model	93
6.3.3 Vnitřní a vnější kontrola	96
6.4 Odpovědnost manažerů a její operacionalizace	97
6.4.1 Povinná péče a formy konfliktu zájmů	97
6.4.2 Vývoj pravidla zákazu sebeobchodování /self-dealing/	100
6.5 Pohled do zrcadla odpovědnosti	101
7 Odpovědnost a teorie vlastnických práv	105
7.1 Základní pojmy	105
7.2 Externality	108

7.2.1	Ekonomické externality	109
7.2.2	Externality politických trhů	114
7.2.3	Korupce jako náklad rentních vyhledávacích aktivit	118
7.2.4	Privatizační /transformační/ externality	125
7.2.5	Internalizace externalit – projev odpovědného jednání	131
7.3	Odpovědnost jako vzácný statek; transakční náklady	133
7.4	Coasův teorém	137
8	Institucionální aspekty odpovědnosti	143
8.1	K pojetí institucí	144
8.2	Morálka – pravidla dobrých mravů	145
8.3	Interakce formálních a neformálních institucí	152
8.4	Vývoj institucí a odpovědnosti	154
8.5	Instituce a konzervatismus	158
8.6	Sociální inženýrství	160
8.7	Ekonomická transformace – projekt sociálního inženýrství?	167
8.7.1	Makroekonomická reforma	170
8.7.2	Rychlá transformace institucí	171
8.7.3	Postupná transformace institucí	177
8.8	Transformace a problém odpovědnosti	180
9	Slovo na závěr	189
	Literatura	191
	Institutions and responsibility	197
	Abstract	197
	Výtahy z oponentských posudků	199
	Obsah	201